

OORLOG IN FOTO'S

HET ARDENNENOFFENSIEF

ZELDZAME FOTO'S UIT OORLOGSARCHIEVEN

ANDREW RAWSON

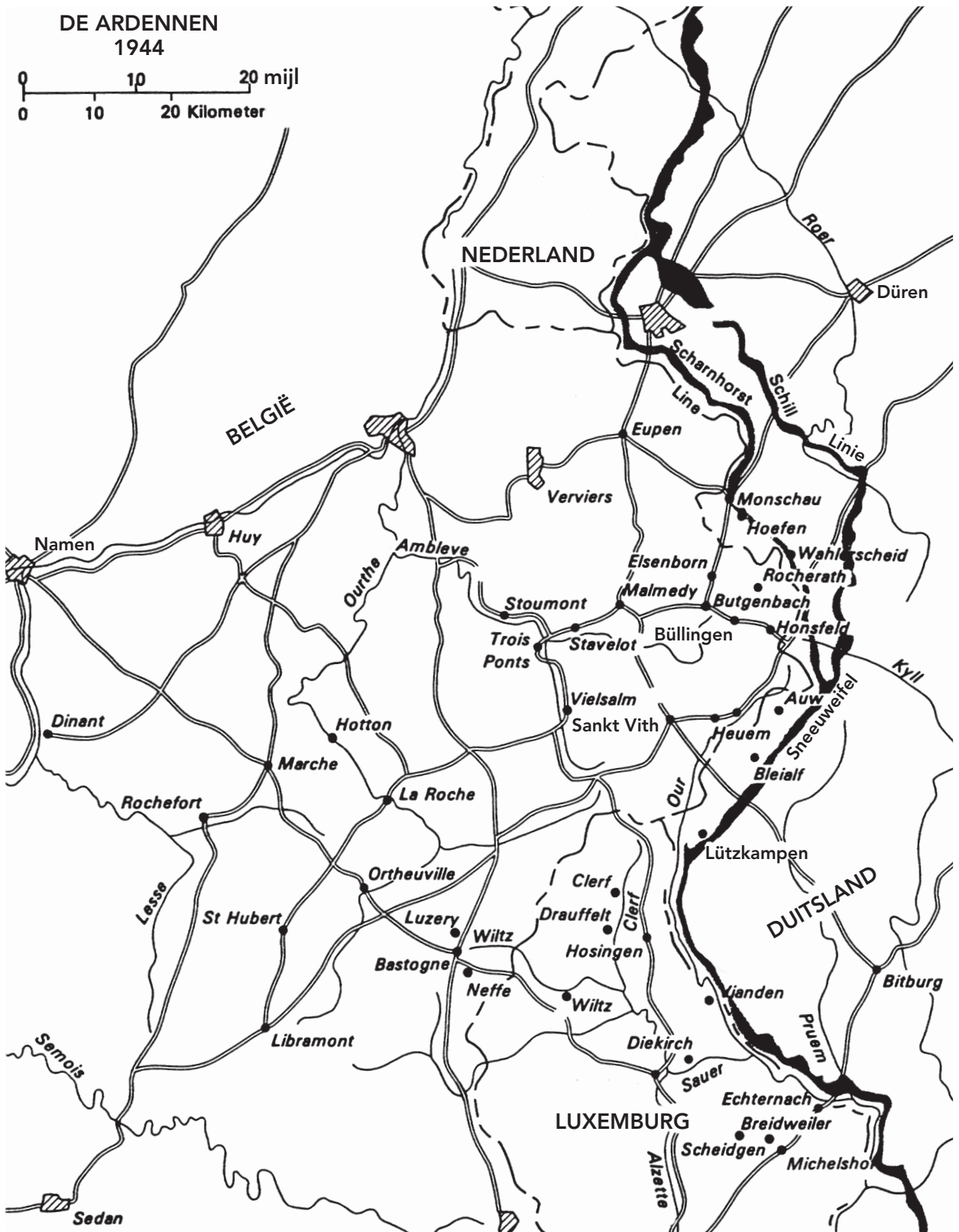
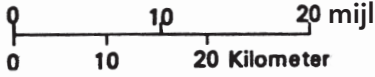

BBNC
uitgevers

Amersfoort, 2014

DE ARDENNEN

1944

INLEIDING

Adolf Hitler vond altijd dat de aanval de beste verdediging was. Zelfs toen de Duitse strijdkrachten het heel zwaar hadden tijdens hun terugtocht door Frankrijk vanwege de genade-loze opmars van de Geallieerden, was de *Führer* zijn wraak aan het plannen. Tieners en oude mannen, die tot dan toe waren genegeerd voor de dienstplicht, werden samengevoegd tot nieuwe Volksgrenadierdivisies, terwijl ervaren bevelhebbers uit bestaande eenheden werden gehaald. Het gebrek aan ervaring werd gecompenseerd door een grotere vuurkracht. De op de proef gestelde wapenindustrie van Duitsland werkte tijdens de luchtaanvallen van de Geallieerden door, om aanvalskanonnen en raketlanceerinrichtingen te produceren. Tankdivisies die in de strijd in Normandië waren vernietigd, werden rond de overlevenden opnieuw opgebouwd en kregen nieuwe, betere tanks.

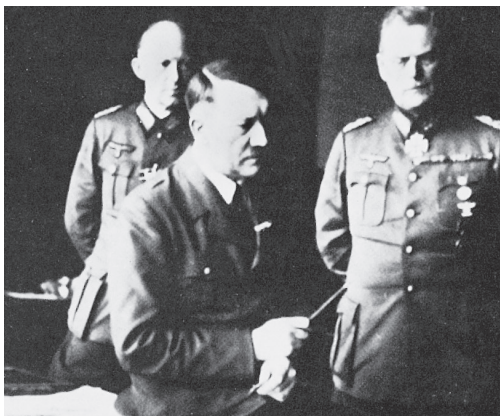
Hitler presenteerde in september 1944 zijn aanvalsplan aan zijn generaals. Het doel was om in de beboste heuvels in het zuiden van België door te breken, de Maas over te steken en daarna op te rukken naar het hoofddoel: Antwerpen. Operatie 'Wacht am Rhein' (Wachtpost bij de Rijn) was bedacht om het zwakste punt in de frontlinie van de Geallieerden te treffen, op een moment dat het slechte weer de voordelen van de Geallieerde luchtmacht uitschakelde.

In de loop van de herfst verzamelden eenheden zich in het geheim, in afwachting van het bevel om naar de Ardennen op te rukken. Hoewel de plannen van Hitler in november al klaar waren, stelde goed weer het bevel om toe te slaan uit tot de tweede week van december. In de loop van drie nachten trokken zich meer dan tweehonderdduizend soldaten en duizend tanks samen langs de Belgische en Luxemburgse grens. Tweeduizend stukken geschut namen hun instellingen in, terwijl ze zich voorbereidden om de smalle frontlinie van het 1ste Leger van de VS te bombarderen.

In de nacht van 16 december stonden zeven tank- en dertien infanteriedivisies klaar langs een frontlinie van zo'n 130 kilometer. Daar stonden maar vier Amerikaanse infanteriedivisies tegenover, waarvan er twee geen gevechtservaring hadden. Geallieerde inlichtingendiensten hadden de enorme samentrekking van soldaten tegenover het front van generaal Courtney Hodges niet opgemerkt, omdat ze dachten dat de veldmaarschalken Von Rundstedt en Model niet voldoende manschappen hadden om de Ardennen te bedreigen. Ze zouden snel merken dat ze zich hadden vergist.

Hitler, de architect van het Duitse offensief, legt het plan uit aan Jodl en Keitel. (Taylor Library)

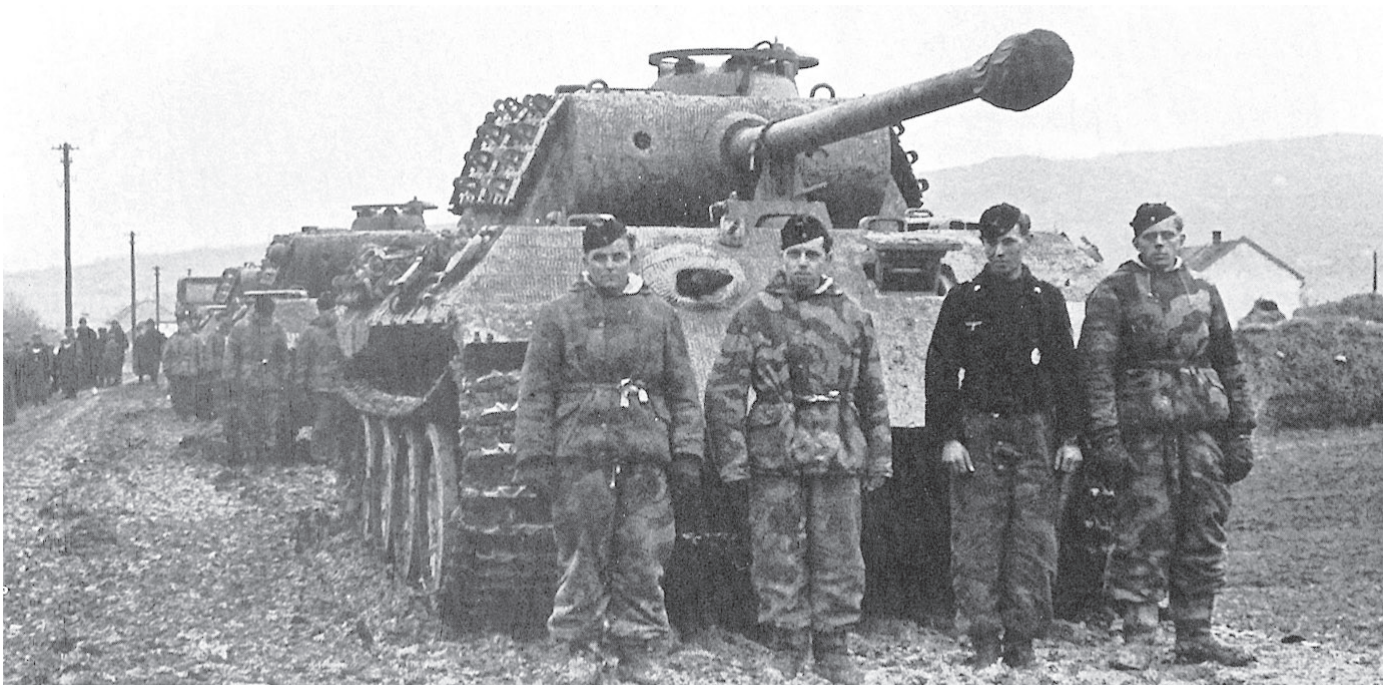
Tiger II-tanks, het hoogtepunt van Duitse ingenieurskunst, hebben zich voorafgaand aan het Ardennenoffensief opgesteld. (Taylor Library)

Vorbereiding op de aanval. In de winter van 1944 was het gebrek aan vervoer een ernstig probleem geworden. Deze pantsergrenadiers met fietsen passeren een colonne Panzertanks. (Taylor Library)

Klaar voor vertrek! De bemanningen van Panzertanks staan bij hun voertuigen klaar voor inspectie. (Taylor Library)

A black and white photograph showing a group of soldiers in a field. In the foreground, a soldier in a leather jacket and helmet is on a motorcycle, looking towards a tank. Several other soldiers are on the tank, some standing and some sitting. One soldier is sitting on the tank's turret, looking towards the camera. The background shows a field with a wooden fence and trees.

Hoofdstuk 1 DE AANVAL

Ondanks waarschuwingssignalen vielen de Geallieerde inlichtingendiensten de omvang en locatie van het offensief van Hitler niet op. Noch generaal Dwight Eisenhower, bevelhebber van SHAEF, noch generaal Omar Bradley, bevelhebber van de 12de Legergroep, dacht dat de Duitsers voldoende materieel of manschappen hadden om zo'n offensief te lanceren. Hier staat iedereen te glimlachen, terwijl de twee generaals hun eigen geplande offensief bespreken met generaal Louis Craig van de 9de Infanteriedivisie. (III-SC-199344)

De bemanningen van deze M10 'Hellcat'-antitankvoertuigen, die al waren uitgeput door de felle strijd rond Aken en het Hürtgenwald, verwachtten een adempauze toen het weer in de Ardennen slechter werd. (III-SC-197366)

Overbelast en onderbe-
mand. Vier infanteriedivi-
sies, waarvan er twee
ernstig waren verzwakt
door de gevechten in het
Hürtgenwald en de andere
twee voor de eerste keer in
actie kwamen, stonden
tegenover de volle kracht
van drie Legers. Deze
mannen bezetten posities
in een smalle frontlinie,
terwijl een Sherman tank
het bospad in de verte
onder schot houdt. Posities
zoals deze zullen overal aan
het front van het 1ste Leger
in de eerste vierentwintig
uur van de aanval onder de
voet zijn gelopen. (III-
SC-198177)

Vlak voor Kerstmis rust een soldaat van de 2de Infanteriedivisie uit op een kist granaten, terwijl hij kerstkaarten schrijft die voorzien zijn van het 'Indianenhoofd'-logo. Twee weken later werden de granaten gebruikt bij de verdediging van de sector rond Sankt Vith tegen de aanval van het 5de Pantserleger. (III-SC-197242)

Mist en sneeuw tijdens de eerste paar dagen van het offensief verhinderden dat de Geallieerden hun overmacht in de lucht konden gebruiken om de Duitse tankcolonnes te verpletteren. Deze mannen vechten een paar dagen voor de slag begint tegen de elementen op de Krinkelterrug. (III-SC-197337)

Infanteristen patrouilleren in stilte in het met sneeuw bedekte Krinkelterwald, op zoek naar Duitse stellingen bij de frontlinie van het 1ste Leger. Vier dagen later zou de volle kracht van het Duitse offensief door het smalle, uitgerekte front van generaal Courtney Hodges breken. (III-SC-197350)

Achtenveertig uur voordat de bom barstte, ontmoet generaal George S. Patton generaal Alexander McCarrell Patch in het hoofdkwartier van het 7de Leger. Het 3de Leger van Patton zou het 1ste Leger van Hodges bij Bastogne te hulp moeten schieten, en het 7de Leger zou te maken krijgen met de ondersteunende aanval van het Duitse 1ste Leger in het noorden van de Elzas die de code-naam 'Operation Nordwind' (Operatie Noordenwind) had gekregen. (III-SC-197450)

Een paar uur voordat Hitler zijn pantserdivisies los liet, brengt het 129ste Bevoorradingsbataljon een buit gemaakte Tiger II-tank naar zijn hoofdkwartier. De bemanningsleden konden niet vermoeden dat er twee Pantserlegers met dezelfde monsters stonden opgesteld tegenover de frontlinie van het 1ste Leger. (III-SC-197752)

Manschappen van de 2de Infanteriedivisie zoeken dekking in een ondiepe greppel, terwijl Duitse granaten neerregenen op hun posities. De zwakke frontlinie van het 1ste Leger was nauwelijks in de gelegenheid om een doortastende aanval met tanks tegen te houden. (III-SC-197304)

Angstige gezichten van soldaten die in de kelder van een kapotgeschoten huis schuilen voor het Duitse bombardement. De aanval werd aangekondigd door een kort maar hevig bombardement dat was bedoeld om de eenheden aan het front uit elkaar te slaan en de communicatielijnen met de achterhoede te verbreken. Tegen de tijd dat het hoofdkwartier van het 1ste Leger wist dat er een aanval aan de gang was, zouden de infanteriedivisies die de voorhoede vormden van het 5de en het 6de Pantserleger de wegen al hebben schoongeveegd voor de tanks. (III-SC-197920)

In het noorden moest het 6de Pantserleger van Dietrich naar de Maas rijden en die aan weerszijden van Luik oversteken, terwijl infanteriedivisies hun flank dekten. Deze Amerikaanse gevangenen marcheren in de richting van gevangenschap, terwijl een Tiger II-tank passeert. (Taylor Library)

De overmacht van de Geallieerden in de lucht was een constante bron van zorg voor de Duitse bevelhebbers. Zodra het beter weer werd, zouden Amerikaanse jachtvliegtuigen en bommenwerpers de lucht in gaan. Deze bewakers en gevangenen zoeken de lucht af naar vliegtuigen. (Taylor Library)

